

KNB Consultatie – Wijzigingsregeling terugverdiensmethodiek en randvoorwaarden onderzoeksplicht

Koninklijke Nederlandse Bouwkeramiek (KNB) verenigt de in Nederland producerende ondernemers van innovatieve gebakken kleiproducten voor toepassing in de bouw: metsel- en straatbaksteen, keramische binnenmuurstenen, keramische dakpannen en gebakken tegels.

KNB heeft voor deze consultatie ruggespraak gehouden met de leden in haar achterban, welke bestaan uit 16 bedrijven met gezamenlijk 35 fabrieken voor bouwkeramiek in Nederland.

Voor vragen over de consultatie kunt u contact opnemen met de heer Niels Bijleveld, KNB Adviseur Klimaat en Milieu, via email: bijleveld@knb-keramiek.nl of telefoon: +31 (0)26 384 56 43.

Algemeen

Er zijn enkele opvallende zaken in de aanpassing van de energiebesparingsplicht die vanaf 2023 gelden, waar wij graag aandacht en nadere toelichting bij vragen:

- In de energiebesparingsplicht 2023 wordt naast energiebesparing ook energie opwek verplicht indien deze investering binnen 5 jaar kan worden terugverdiend. Dit kan leiden tot een grote financiële verplichting die daarmee impact heeft op de liquiditeitspositie van bedrijven. Wij vragen dan ook om richtinggevende beoordelingsrichtlijnen voor omgevingsdiensten, waarbij (onder meer) rekening wordt gehouden met de investeringscapaciteit van bedrijven bij het verplicht stellen van extra investeringen, maar ook met de mogelijkheid om eigen opwek op de betreffende locatie daadwerkelijk te mogen plaatsen. In het buitengebied waar veel keramische productielocaties zijn gevestigd is het plaatsen van windturbines bijvoorbeeld niet zonder meer toegestaan
- Investerings voor energiebesparing of -opwek dienen volgens de Wijzigingsregeling gebaseerd te worden op een 'representatief jaar'. Bij discussies met het bevoegd gezag over indicatoren van een representatief jaar zou een branchevereniging betrokken kunnen worden die onafhankelijke sectorbrede input kan bieden.
- KNB doet een oproep om kritisch om te gaan met de extra administratieve lastendruk die deze plicht veroorzaakt: omgevingsdiensten en RVO dienen zoveel mogelijk rekening te houden met extra tijdinspanning en lastendruk. Systematisch en consequent moeten additionele administratieve lasten en regels vooraf worden geëvalueerd, waardoor extra regeldruk wordt voorkomen en ondernemers zoveel mogelijk kunnen ondernemen met lagere kosten.
- Er dient rekening gehouden te worden met de actuele context, zoals nu bijvoorbeeld de oorlog in Oekraïne en de twee jaren ervoor de coronapandemie. Hierdoor is sprake van andere energieprijsniveaus, uitvoerbaarheid van maatregelen, beschikbaarheid van onderdelen, etc. het stapelen van lasten en nog meer administratieve vereisten moet zoveel mogelijk binnen de perken worden gehouden.

Vraag

Eenieder wordt uitgenodigd te reageren op het voorstel en dan met name op de onderdelen:

- *De aanpassing van de terugverdiëntijdmethodiek om de terugverdiëntijd voor hernieuwbare productiemaatregelen te bepalen.*

De voorgestelde berekeningen om terugverdiëntijden te behalen lijken economisch correct. Echter is onvoldoende duidelijk welke ruimtelijke, technische en juridische randvoorwaarden gehanteerd kunnen worden om af te wijken van de Erkende Maatregelen Lijst systematiek. Het zou goed zijn als er een lijst van randvoorwaarden gepubliceerd wordt waardoor hier meer duidelijkheid over ontstaat.

Ook dient er aandacht te komen voor de doelmatigheid van bepaalde maatregelen/investeringen in relatie tot de verduurzamingsopgave. Als meerdere investeringen gedaan moeten worden, dient op basis van de liquiditeitspositie en de doelmatigheid van de energie- en CO₂-besparing een afweging gemaakt te kunnen worden over de prioritering van investeringsbeslissingen, waarbij niet per definitie alle investeringen gelijktijdig uitgevoerd hoeven te worden.

Tevens moet voorkomen worden dat investering in kortetermijnoplossingen leiden tot lock-in scenario's. Als belangrijkste voorbeeld geldt de tunneloven bij keramische bedrijven: de eerstvolgende tunneloven is een investering voor minimaal 30 jaar en moet dus 2050-proof zijn. Het moet dus in een keer goed. Voorkomen dient te worden dat keramische bedrijven gedwongen investeren in productiemiddelen die vroegtijdig weer moeten worden afgeschreven.

- *De randvoorwaarden voor het onderzoek ter verduurzaming van het energiegebruik.*

KNB ziet de basislijst met maatregelen voor onderzoek en besparing op milieubelastende activiteiten als een goed initiatief.

- *Het voorstel om bij het onderzoek te mogen rekenen met de eigen energieprijzen in plaats van de in de regeling vastgestelde prijzen.*

Gezien de voorstellen in de Wijzigingsregeling acht KNB het veel representatiever om gangbare prijzen voor terugverdiëntijdberekeningen te gebruiken op basis van gemiddelde inkooprijzen van deelnemers i.p.v. de door TNO voorgestelde energieprijzen die gemeld staan in Notitie TNO 2022 M11161 getiteld 'Energieprijzen en rentepercentage voor update EML'. In deze notitie is namelijk alleen gekeken naar gemiddelde prijzen gedurende 2021. Twee aanvullende punten:

- 2021 is geen goed representatief jaar voor aardgas- of elektraprijzen door herstel van de wereldwijde Coronapandemie. Er was een tekort aan mankracht, grondstoffen en (productie)onderdelen waardoor de energieprijzen voor beide vormen al bovengemiddeld hoog waren t.o.v. de voorgaande 10 jaar.
- De gemiddelde energieprijzen alleen zegt niets over de energie afnamevolumes die verhandeld worden voor een bepaalde prijs. De grootste inkooptransacties vinden plaats bij lagere prijzen dan gemiddelde energieprijzen, dus de gemiddelde aankoopprijs per energie-eenheid moet leidend zijn, niet de gemiddelde energieprijzen.